

Specializace: Poradenství, diagnostika a intervence u sluchovým postižením 1

(jaro 2017)

Vyučující: PhDr. Lenka Doležalová, Ph.D.

Organizace výuky:

- **23.2.** - úvodní setkání, informace k průběhu semestru, požadavky vyučujícího, náplň předmětu, zadání samostatných prací, informace k praxím, apod.
- **2.3.- 20.4.** výuka
- **24.4. - 5.5.** – praxe 2 týdny (1 týden logopedická praxe, 1 týden surdopedická praxe) (deníky ze surdopedické části praxe – do Odevzdávarny pod předmětem specializace RKS1)
- test / písemná část zkoušky (18.5. v podvečerních hodinách, bude ještě upřesněno, popř. 20.4. v druhé části výuky)
- zkouškové období – ústní část zkoušky, individuální přihlášení přes IS
- praxe: **25.4.-6.5.** – 2 týdny (1 týden logopedická praxe, 1 týden surdopedická praxe)

Požadavky:

- aktivní účast ve výuce
- vytvořit seznam prostudované literatury + anotace 2 odborných publikací k vybraným tématům
- úspěšné složení **písemné a ústní části zkoušky**
- samostatný úkol:

I. Individuální volba ze tří následujících možností:

1. výroba pomůcky, která bude využitelná při logopedické péči u dítěte s postižením sluchu
2. hodnocení existující pomůcky (hry) užívané při logopedické péči u dítěte s postižením sluchu v praxi
3. hodnocení softwaru či multimediální pomůcky užívané při logopedické péči u dítěte s postižením sluchu

Pozn. Při jakékoliv volbě je nutné použít přiložený **formulář k popisu** dané pomůcky **a zhodnocení** jejího využití.

- II. Zpracování stručné **případové studie** reflektující dosaženou úroveň komunikačních dovedností a jazykových kompetencí jedince se sluchovým postižením (v jakémkoli věku, dle místa konání praxe) – bude součástí deníku z praxe.

III. Projekt – realizace projektu ve skupinách

(viz samostatný formulář)

Okruhy:

1. Terminologická východiska oboru surdopedie – vymezení základních pojmů - obor, cíl, metody, meziborové vztahy, předmět zájmu oboru surdopedie
2. Historický vývoj péče o jedince se sluchovým postižením - průkopníci vzdělávání neslyšících (obd. 16. – 17. století), rozvoj institucí, ústavů a škol pro sluchově postižené, vývoj koncepcí vyučování, milánský kongres, péče o jedince se sluchovým postižením ve 20. století v českých zemích, osobnosti ve světě osob se sluchovým postižením
3. Sluch - anatomie a fyziologie sluchového ústrojí, význam sluchu, důsledky sluchového postižení
4. Klasifikace a etiologie sluchového postižení - faktory negativně ovlivňující vývoj sluchového ústrojí.
5. Osobnost jedince se sluchovým postižením, psychologické zvláštnosti.
6. Diagnostika sluchových vad - diagnostika sluchového postižení, objektivní a subjektivní sluchové zkoušky, screeningové vyšetření sluchu, depistáž, preventivní prohlídky.
7. Řeč u jedinců se sluchovým postižením - ontogeneze řeči, stádia vývoje řeči u jedinců se sluchovým postižením, přípravné období a vlastní vývoj řeči u dítěte se sluchovým postižením ve slyšící a neslyšící rodině, jazykové roviny.
8. Logopedická péče u jedinců se sluchovým postižením - charakteristika mluveného projevu osob se sluchovým postižených, individuální logopedická péče, včasná sluchově-řečová výchova, vyvozování hlásek, rozvoj lexikální a gramatické stránky řeči, globální čtení, individuální logopedická péče v poradenských a školských zařízeních pro sluchově postižené, kompenzační a logopedické pomůcky užívané při rehabilitaci u jedinců s postižením sluchu
9. Český jazyk v komunikaci neslyšících - mluvená řeč, psaná forma řeči, recepce psaného textu, úprava textu pro čtenáře se sluchovým postižením, využití nových médií a internetu v komunikaci neslyšících
10. Komunikace - charakteristika a význam mezilidské komunikace, komunikační systémy osob se sluchovým postižením – přehled a popis, legislativní opatření.
11. Včasná intervence u jedinců se sluchovým postižením - raná péče, speciálně pedagogická centra, formy spolupráce s rodinou, situace rodičů dítěte se sluchovým postižením, zdravotnická péče, screening, depistáž, speciálně pedagogická diagnostika, výběr školského zařízení, včasná sluchově řečová výchova.
12. Podpůrná opatření žáky pro žáky s potřebou opory z důvodu sluchového postižení nebo oslabení sluchového vnímání

Okruhy témat k výrobě či hodnocení pomůcky pro logopedickou péči o dítě s postižením sluchu:

- Sluchová výchova – reakce na zvuk, identifikace a diferenciací zvuků, fonematický sluch, diskriminace vět
- Vyvození hlasu – vědomé používání hlasu, hlasová hygiena
- Dechová cvičení
- Rozvoj zrakového vnímání a nácvik odezírání
- Globální čtení, rozhovor, práce s deníkem
- Čtení s porozuměním a úprava textů pro SP
- Rozvoj jemné motoriky a grafomotoriky
- Oromotorika
- Vyvozování hlásek, fixace a automatizace jednotlivých hlásek
- Sluchová analýza a syntéza slov, rozvoj slovní zásoby